

Kunnan harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen hakeminen vuonna 2025

HAKIJAN TIEDOT

Kunta: Virolahden kunta (y-tunnus: 0207033-6)

Kunnan yhteys henkilön tiedot:

- Nimi: Topi Heinänen
- Nimike: kunnanjohtaja
- Sähköpostiosoite: topi.heinanen@virolahti.fi
- Puhelinnumero: 040 199 2146

HAKEMUKSEN TIEDOT

A. Haettava summa, €: 1 534 000 €

B. Mikäli kunta on saanut harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta vuonna 2024, niin sen käyttökohde

Virolahti sai harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta vuonna 2024. Joulukuussa 2024 maksuunpantu korotus (585.000 euroa) on käytetty vuonna 2025 kokonaisuudessaan kunnan lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksuihin ja siten kuntakonsernin velkamäärän pienentämiseen. Tämä on pienentänyt kunnan rahoituskustannuksia vuositasolla nykyisessä korkomarkkinatilanteessa arviolta noin 15.000 euroa.

C. Yksilöidyt talousvaikeudet, joihin haetaan harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta sekä perustelut, jotka osoittavat em. vaikeudet poikkeuksellisiksi tai tilapäisiksi. Lisäksi yksilöitynä talousvaikutusten ajankohta ja euromääräinen vaikutus kunnan talouteen.

Äkilliset toimintaympäristön muutokset ovat sellaisia, joihin kunta ei ole voinut omassa toiminnassaan varautua. Virolahden kunta on sekä poikkeuksellisten että osin tilapäisten kunnallistaloudellisten vaikeuksien vuoksi lisätyn taloudellisen tuen tarpeessa. Haasteet johtuvat paikallisista erityisolosuhteista: itärajan sulku, vääristynyt rahoitusasema, kohonneet korkokustannukset sekä ennakoimaton väestönkehitys. Näitä poikkeuksellisia olosuhteita ja niiden vaikutuksia on kuvattu alla tarkemmin eriteltyinä.

Kunta on vuosien 2023-2025 aikana käsitellyt johdonmukaisesti suunnitelmaa talouden tasapainottamiseen tähtäävistä toimenpiteistä ja toteuttanut lukuisia sopeutustoimia. Toimenpiteet aikatauluineen ja euromääräisine vaikutuksineen eritellään hakemuksen kohdassa E ”Kunnan omat toimenpiteet poikkeuksellisen tai tilapäisen taloudellisen tilan korjaamiseksi”.

1. Itärajan sulun jatkumisen aiheuttamat haasteet rajakunnan elinkeinoelämälle ja kunnan elinvoimalle mm. asuinympäristönä

Virolahti on Suomen kaakkoisin vajaan 3000 asukkaan kunta, joka on erityisesti 2000-luvun alusta alkaen panostanut sekä kunnan elinvoimaan että asuinolosuhteisiin voimakkaasti Vaalimaan rajanylityspaikan kautta toteutuneen ostosmatkailun vuoksi. Virolahdella sijaitseva Vaalimaan raja-asema oli pitkään vilkkaain Venäjän vastainen matkustajaliikenteen rajanylityspaikka, ja sekä matkustaja- että tavaraliikenteen merkitys pienen kunnan elinvoimaisuudelle ja yrityselämälle oli keskeinen. Jo koronapandemian ja sen perään Venäjän Ukrainaan helmikuussa 2022 aloittaman laajamittaisen hyökkäyssodan seurannaisina asetetut itärajan matkustusrajoitteet ovat vaikuttaneet - ja tulevat todennäköisesti vielä pitkään vaikuttamaan - Virolahden kunnan talouteen suhteellisesti eniten kaikista Suomen kunnista.

Nyt itäraja on ollut kokonaan kiinni yhtäjaksoisesti noin vuoden ja yhdeksän kuukautta sen jälkeen, kun Venäjä siirsi itärajalle turvapaikanhakijoita loppuvuodesta 2023. Rajasulkujen aika tosin alkoi jo koronapandemiasta. Ostoskylä Zsar ajautui konkurssiin miltei kolme vuotta sitten ja Zsarin konkurssista johtuen kirjattiin kunnan tilinpäätökseen 2022 yli 300.000 euron luottotappio menetetyistä maanvuokratuloista ja vesi- ja jätevesimaksuista. Konkurssipesänhoitaja on keväällä 2025 ilmoittanut, että ostoskylän pesällä ei tällä hetkellä ole kykyä suoriutua maanvuokrista, ja sopimukseen perustuva vuokravelka siirtyy mahdollisen uuden omistajan maksettavaksi, joten kunnan näkökulmasta myös pesän aikana syntyneisiin vuokrasaataviin liittyy merkittäviä epävarmuuksia.

Monia muitakin alueen yrityksiä poikkeuksellinen tilanne on haastanut voimakkaasti ja osa palveluista on lakannut. Viimeisimpänä Alko sulki ovensa Vaalimalla syyskuussa 2025. Velkarahalla toteutetut Vaalimaan alueelle tehdyt merkittävät kiinteistöinvestoinnit samoin kuin vesi- ja viemäriverkon investoinnit edellyttäisivät, että alueella yhä toimivat yritykset säilyttäisivät maksukykyisyytensä eikä uusia luottotappioita syntyisi. Uhkana kuitenkin on, että lähes yksinomaan Vaalimaan ostosmatkailuun perustuneen elinkeinoelämän hiipumisen vuoksi kunta tulee edelleen menettämään maanvuokra- ja kiinteistöverotulojaan taloussuunnitelmakaudella 2026-2028. Kunnan saamat maanvuokratuotot ovat vuositasolla yhteensä noin 300.000 euroa, joten alueella toimivien yritysten maksukyvyllä on olennainen merkitys myös kunnan lainanhoitokyvyn tulevaan kehitykseen.

Itärajan sulkua on vaikuttanut myös asukaslukuun ja kunnan väestörakenteeseen. Erityisen suuria taloudellisia haasteita kuntakonsernille onkin aiheuttanut äkillisesti vuodesta 2022 alkaen voimakkaasti laskenut vuokra-asuntojen käyttöaste ja samaan aikaan kohonneet kiinteistöjen käyttö- ja ylläpitokustannukset ja lainanhoitokulujen merkittävä kasvu. Vaalimaan alueen kehittyessä kunnan vuokratyöyhtiötkin investoivat useita miljoonia uusiin rivitaloihin, kun Vaalimaan ostosmatkailun myötä työpaikkojen lisääntyessä kunnan vuokra-asunnoista oli osin jopa pulaa. Tilanne heikkeni pian koronapandemian ja itärajan sulkujen myötä. Erityisesti vuosina 2023-2024 asuntojen vuokriin jouduttiin Ara-määräysten vuoksi tekemään vuokratyöyhtiöiden kohonneiden käyttö- ja lainanhoitokulujen nousun myötä merkittäviä korotuksia, mikä entisestään kiihdytti muuttotappiota.

Vaalimaan rajanylityspaikan sulkeuduttua ja mm. tullin henkilöstön siirryttyä kokonaan tai määräaikaista muille alueille tai muihin työtehtäviin, ja venäläisen ostosmatkailun loppumisen seurauksena kaupallisen liiketoiminnan tyrehtyttyä Vaalimaan ja koko kunnan alueelta, on kunnan vuokra-asuntojen käyttöaste romahtanut. Tämä on entisestään hankaloittanut kunnan taloudellista asemaa, sillä yksistään tyhjiillään olevista tytäryhtiöiden vuokra-asunnoista on kunnalle edellä kuvatuista syistä valitettavasti aiheutunut tässä poikkeustilanteessa vuosina 2021-2027 yhteensä noin 0,98 miljoonan euron tappiot. Vaikka nyt vuokratyöyhtiöiden sopeutustoimien ja asuntotoimen kampanjoimien seurauksena vuokratyöyhtiöiden käyttöasetetta on saatu pohjalukemista nousemaan, aiheutti vuokrausasteen romahtaminen ja samanaikainen kustannustason nousu kokonaisuutena poikkeuksellisen huomattavan alijäämän konsernitaseeseen vuosina 2021-2024, jonka kuominen

umpeen lähivuosina ilman lisättyä taloudellista tukea on haastava tehtävä. Saamallaan vuokratuotoilla kunta saa katettua vuokra-asumisen järjestämisen kustannuksistaan vuonna 2025 kesäkuun lopun osavuositarkastukseen lasketun arvion mukaan edelleen vain noin 83 %. Kuntakonsernin toimintakatetta asuntotoimen järjestäminen heikentää edelleen vuonna 2025 arviolta noin 250.000 euroa. Tämä on osin huomioitu talousarviossa ja tilanteen korjaamiseen tähtäviä toimia on edistetty. Alueellinen työllisyystilanne toki heikentää vuokra-asuntojen kysyntää edelleen.

Itärajan sulun poikkeusolojen välittömien seuraamusten aiheuttamat taloudelliset vahingot tulevat Virolahden kunnalle paitsi suorien verotulomenetysten, kustannusten nousun, kaupallisten investointien menetysten ja kunnan muuhun elinvoimaan kohdistuvien takaiskujen kautta. Välittömiä seuraamuksia kunnalle on aiheutunut myös mm. yritysten konkurssien kautta lisääntyneistä luottotappioista ja merkittävää epävarmuutta sisältyy erityisesti tuleviin vuokratuottoihin kaikkien kiinteistöjen osalta. Riskinä on, että kunnalle aiheutuu vuodelle 2025 jopa noin 354.000 euron luottotappiot epävarmoista saatavista, jotka perustuvat olemassa oleviin sopimuksiin ja itärajan sulun alueen elinkeinoelämälle aiheuttamien poikkeusolojen vaikutuksiin. Tilanne vaikuttaa näin ollen väistämättä 2000-luvulla toteutettujen huomattavien infrainvestointien takaisinmaksuaikoihin ja negatiivisesti kunnan tulokseen myös tulevina vuosina. Maanvuokratuottoihin ja vesi- ja viemärlaitoksen tuottoihin kohdistuvat epävarmuudet onkin otettava huomioon vuosien 2026 - 2028 taloussuunnittelussa.

Kunta ja vuokratyöyhtiöt ovat aktiivisesti pyrkineet selvittämään, millä keinoilla kuntakonsernin vuokra-asuntojen käyttöasetta saadaan nostettua. Yhtiö on tehnyt päätöksen vähentää asuntokantaa alueella luopumalla huonokuntoisimmista ja ylläpitokustannuksiltaan kalleimmista kohteista. Tämä tarkoittaa kuitenkin kuntakonsernille lähivuosina kertaluonteisia purkukustannuksia, sillä alustavan selvityksen mukaan heikoimman käyttöasteen vuokratilojen purku on käytännössä ainoa keino lisätä jäljelle jäävien vuokra-asuntojen käyttöastetta. Purkukustannusten yhteismääräksi kaiken kaikkiaan voidaan arvioida jopa miljoona (1.000.000) euroa, kun huomioidaan sekä vuokratyöyhtiön rivitalokohteiden lisäksi myös kunnan omia tyhjentyneitä ja purkukuntoisia kiinteistöjä. Kuntakonsernin talouden tervehdyttämistoimenpiteet edellyttävätkin todennäköisesti myös konsernirakenteeseen tehtäviä muutoksia, mikä tarkoittaa edelleen omistusjärjestelyjen ja laajojen rahoitusneuvottelujen lisäksi myös koko kuntakonsernin hallinnon ja omistajaohjauksen tehostamista. Uudelleenjärjestelyistä ja purkukustannuksista aiheutuu kunnalle ylimääräisiä menoja tulevan taloussuunnitelmakauden aikana.

2. Vääristynyt rahoitusasema hyvinvointialueuudistuksen jälkeen ja sote-kiinteistöihin liittyvät riskit

Virolahden kunnan taloustilanne oli hyvä ja ennen vuotta 2021 kumulatiivisesti ylijäämäinen sekä peruskuntana että konsernitason tarkasteltuna. Vuoden 2023 alusta voimaan tullutta hyvinvointialueuudistusta edeltävän Kymenlaakson sosiaali- ja terveystalouden kuntayhtymän kustannustason kohtuuton nousu vuosina 2021 ja 2022 on suurin Virolahden taloudellista ahdinkoa selittävä tekijä. Yksistään Virolahdella vuotuiset sote-kustannukset kasvoivat aiemmasta tasosta noin kahtena peräkkäisenä vuotena yhteensä yli 3 miljoonaa euroa (noin 11 miljoonasta eurosta lähes 14 miljoonaan euroon). Näin ollen hyvinvointialueuudistuksen epäterveet ohjausvaikutukset, erityisesti sote-toimijan intressi turvata tulevan hyvinvointialueen rahoitusta, johtivat koko Kymenlaaksossa katastrofaaliseen lopputulemaan suhteessa muihin Suomen alueisiin. Valtionosuuksien (ml. OKM:n valtionosuus) taso on jäänyt koko maakunnassa huomattavan paljon alhaisemmaksi vuodesta 2023 alkaen kuin muissa maakunnissa.

Virolahdelle pienenä kuntana valtionosuuksien romahtaminen ja verotulojen suhteellisen osuuden näin huomattava merkityksen kasvu peruspalveluiden rahoittamiseksi ja ylläpitämiseksi on haastava

yhtälö, sillä edellä kohdassa 1 kuvatun kaltaiset suhdanne- ja toimintaympäristömuutokset aiheuttavat suhteettoman suuria ennakoimattomia suunnittelun haasteita sekä talouteen että toimintaan. Suomen kokonaisturvallisuuden kannalta keskeisen alueen (koko Kymenlaakso) kuntien elinvoimaisuuden ylläpitämiseksi ja asukkaiden peruspalveluiden turvaamiseksi tarvitaankin ehdottomasti myös suoria kohdennettuja alueellisia tukitoimia. Taloushaasteet altistavat valitettavasti alueen kunnat sellaisille epäterveille riskeille, joilla voi olla myös kansallisen turvallisuuden näkökulmasta jopa kohtalokkaat seuraukset.

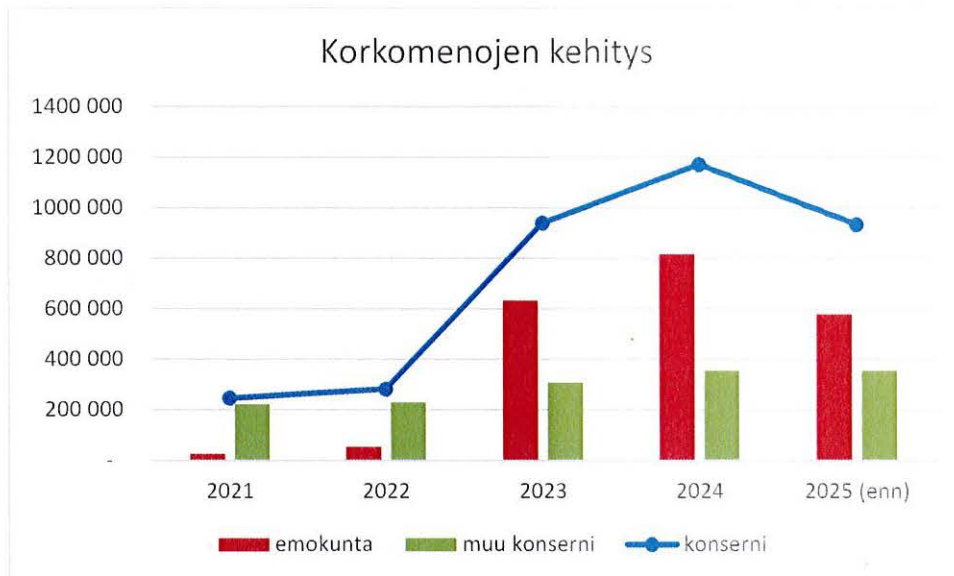
Kunnallisveron korotuksia on talouden tasapainottamiseksi Virolahdella tehty jo proaktiivisesti tehty, samoin kiinteistöveroja on korotettu. Kansalaisten yhdenvertaisen kohtelun ja kohtuullisen verorasituksen näkökulmasta merkittävää veroasteen nostoa tulisi voida välttää tulevilla taloussuunnitelmakaudella, vaikkakin talouden tasapainoon saattaminen voi sitäkin väliaikaisesti edellyttää. Kymenlaakson kuntavertailussa Virolahti verottaa kuntalaisiaan jo suhteellisesti ylivoimaisesti raskaimmin. Seuraavassa kuvassa on esitetty kuntakohtaiset veroprosentit Etelä-Karjalan ja Kymenlaakson alueelta.

Kunta	Tuloveroprosentti			Yleinen rakennuksen veroprosentti			Yleinen maapohjan veroprosentti			Vakituisen asunnon kiinteistöveroprosentti			Muun kuin vak. asunnon kiinteistöveroprosentti		
	2024	2025	Muutos %-yks.	2024	2025	Muutos %-yks.	2024	2025	Muutos %-yks.	2024	2025	Muutos %-yks.	2024	2025	Muutos %-yks.
Etelä-Karjala	8,48	8,48	0,00	1,52	1,52		1,46	1,46		0,53	0,53		1,16	1,16	
Imatra	8,60	8,60		1,90	1,90		1,90	1,90		0,45	0,45		1,00	1,00	
Lappeenranta	8,30	8,30		1,43	1,43		1,43	1,43		0,55	0,55		1,15	1,15	
Lemi	9,90	9,90		1,50	1,50		1,50	1,50		0,73	0,73		1,40	1,40	
Luumäki	8,80	8,80		1,00	1,00		1,30	1,30		0,50	0,50		1,05	1,05	
Parikkala	9,50	9,50		1,10	1,10		1,30	1,30		0,55	0,55		1,30	1,30	
Rautjärvi	8,30	8,50	0,20	1,03	1,03		1,30	1,30		0,59	0,59		1,19	1,19	
Ruokolahti	8,60	8,60		0,93	0,93		1,30	1,30		0,50	0,50		1,10	1,10	
Savitaipale	8,90	8,90		0,93	0,93		1,30	1,30		0,50	0,50		1,10	1,10	
Taipalsaari	8,40	8,40		1,40	1,40		1,40	1,40		0,50	0,50		1,30	1,30	
Kymenlaakso	9,11	9,12	0,00	1,37	1,37		1,39	1,39		0,60	0,60	0,00	1,31	1,31	0,01
Hamina	9,40	9,40		1,25	1,25		1,30	1,30		0,55	0,55		1,15	1,15	
Kotka	9,40	9,40		1,35	1,35		1,35	1,35		0,55	0,55		1,15	1,15	
Kouvola	8,90	8,90		1,45	1,45		1,45	1,45		0,65	0,65		1,35	1,35	
Miehkälä	8,90	9,50	0,60	1,30	1,30		1,30	1,30		0,50	0,50		1,25	1,25	
Pyhtää	8,10	8,10		1,30	1,30		1,30	1,30		0,62	0,62		1,55	1,55	
Virolahti	9,90	9,90		1,30	1,30		1,30	1,30		0,50	0,55	0,05	1,20	1,25	0,05

Kunnan tulevaan tulo-rahoitukseen voi olennaisesti vaikuttaa myös mahdolliset Kymenlaakson hyvinvointialueen päätökset palveluverkosta. Lisäksi mahdollinen sote-kiinteistöjen yhtiöittämisvelvoite edellyttää kunnalta yhtiöittämisselvitystä. Syksyn 2025 aikana vielä arvioidaan ja läpikäydään koko kuntakonsernin omistuksessa olevat kiinteistöt sekä pyritään löytämään kokonaistaloudellisesti edullisin toimintamalli, joka kantaa tuleviin vuosiin. Selvitys tulee kuitenkin aiheuttamaan kunnalle ylimääräisiä asiantuntijapalveluostoja, joihin ei täysimääräisesti ole vuoden 2025 talousarvion laadinnan yhteydessä osattu varautua.

3. Kohonneet korkokustannukset

Maailmanpoliittisen tilanteen vuoksi korot nousivat vuosina 2022-2023 ennakoitua nopeammin ja ennakoitua korkeammalle tasolle. Vaalimaan kasvuvaiheen aikana voimakkaasti investoinut kuntakonserni, joka osin myös vuosina 2021-2022 sote-menojen ennakoimattoman kasvun vuoksi velkaantui, kärsi vuodesta 2023 alkaen poikkeuksellisen paljon korkojen noususta. Virolahden kunnan ja kuntakonsernin korkomenot ovat 2020 luvulla kehittyneet seuraavasti:

Kun kuntakonsernin velkamäärä oli toteutettujen investointien ja äkillisten toimintaympäristön muutosten vuoksi korkojen noustessa suuri, oli korkojen nousulla kohtalokkaat taloudelliset seuraukset erityisesti vuodesta 2023 alkaen. Jälkiviisaasti voidaankin todeta, että tähän olisi kunnassa tullut varautua suojaamalla korkoriskiä esim. jo nollakorkojen aikaan. Kuntakonsernista ulos maksetut korkokustannukset nousivat pahimmillaan vuonna 2024 jopa 1,17 miljoonaan euroon, kun ne esimerkiksi vielä 2022 olivat vain noin 280.000 euroa.

Keskeistä kuntakonsernin talouden tasapainottamiseksi Virolahdella onkin velkamäärän pienentäminen ja kaikilla keinoilla tulevilta korkoriskiltä suojautuminen. Harkinnanvaraisen valtionosuuden korotus käytettäisiinkin edelleen myös vuonna 2025 Virolahdella täysimääräisesti lainanlyhennyksiin, jolloin myös tulevien vuosien korkomenot alenevat vähitellen nykyisestä tasosta. Sijoitus- ja rahoitustoiminnan perusteet tulee kunnassa päivittää 1.6.2025 alkaneella valtuustokaudella koko kuntakonsernin osalta.

4. Väestörakenne

Valtakunnallisestikin tunnustettu syntyvyyden lasku yhdessä muuttoliikkeen kanssa aiheuttaa sen, että lähimenneisyudessa tehtyjen investointien takaisinmaksuaika väistämättä pitenee ja samalla monien lakisääteistenkin palveluiden kuten sivistyspalvelujen ja varhaiskasvatuksen käyttöaste putoaa merkittävästi. Näin ollen kriittistä palveluverkkotarkastelua ole voitu kunnassa välttää.

Väestöpohja ja ikärakenne kunnassa vaikuttaa suoraan paitsi kunnan saamiin valtionosuuksiin myös verotulokertymiin. Samaan aikaan lakisääteisten palvelujen kuten perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen järjestämisen yksikkökohtainen kustannus väistämättä kasvaa, vaikka kunnassa on aktiivisin omin toimin pyritty karsimaan palveluverkkoa ja sopeuttamaan toimintaa. Väestörakenne tulee vaikuttamaan kunnan kykyyn suoriutua lakisääteisten velvoitteiden järjestämisestä nykyisellä rahoituspohjalla ja selvää on, että alueellinen eriarvoisuus Suomessa tulee kasvamaan, jollei poikkeuksellisia olosuhteita, joihin kunta omin toimin ei ole voinut varautua tai vaikuttaa, huomioida rahoituksen kohdentamisessa.

5. ***Yhteenveto vuodelle 2025 kohdistuvien poikkeuksellisten vaikeuksien euromääräisistä vaikutuksista***

Yhteenvetona voidaan todeta, että itärajan sulun aiheuttamat välittömät tulonmenetykset (asuntojen vuokratuottojen menetys, maanvuokratuottoihin ja muihin maksutuottoihin liittyvät mahdolliset luottotappiot) Virolahden kunnalle ovat vuoden 2025 osalta yhteensä noin 550.000 euroa. Osin välillisiä vaikutuksia esim. verotulokertymän kautta on täsmällisesti mahdotonta arvioida, mutta jos verrataan kuntaliiton verokehikon avulla verotulotilitysten kertymän muutosta 2025 talousarvion laadintavaiheeseen (8/2024) ja viimeisimmän ennusteen (8/2025) pohjalta, voidaan poikkeuksellisten, toivottavasti tilapäisten vaikeuksien arvioida pienentävän kunnan verotuloksi kirjattavia maksuosuuksia noin 334.000 euroa vuoden 2025 osalta. Merkittävästä velkamäärästä aiheutuva rasite vuotuisina korkomenoina on pienelle kunnalle edelleen kohtuuton, jos toteumatietoja verrataan tilanteeseen ennen äkillistä globaalia talouden käännettä 2022. Suhteessa vuoden 2022 korkotasoon kuntakonsernin korkomenot ovat vuonna 2025 yhä noin 650.000 euroa korkeammalla tasolla, vaikka lainamäärän kasvua on kyetty vuoden 2025 aikana jo olennaisesti pienentämään. Harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksena vuodelle 2025 haettu määrä perustuu yllä mainittuihin euromääriin.

D. **Mikäli kunta on hakenut harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta vuonna 2024, niin perustelut miksi kunta hakee korotusta peräkkäisinä vuosina.**

Valtakunnan itärajan sulkua vaikutti ja vaikuttaa vielä pitkään epäedullisesti kunnan taloudelliseen tilanteeseen mm. väestönkehityksen ja alueellisen työllisyystilanteen kautta. Huolimatta siitä, että kunta on kuulunut korkeimpaan investointitukialueeseen jo vuodesta 2022, ei epävarmassa turvallisuustilanteessa alueelle ole saatu lainkaan investointeja. Lisäksi täällä toimivat kaupan ja matkailualan yritykset ovat haastavassa tilanteessa, mikä lisää myös kunnan taloudellisia riskejä tilapäisesti. Myös valtion työpaikkoja (erityisesti Tullin osalta) on siirtynyt muualle.

Kohdassa E yksilöidään niitä rajujakin toimenpiteitä, joilla kunta on aktiivisesti ryhtynyt korjaamaan taloudellista tilaansa jo aiempina vuosina. Toimenpiteiden vaikutukset näkyvät kuntakonsernin taloudessa viiveellä. Vuonna 2025 on sopeutustoimia edelleen suunnitelmallisesti jatkettu, ja näiden toimenpiteiden taloudelliset vaikutukset näkyvät osin vuonna 2026, täysimääräisinä vasta vuonna 2027. Emokunta tavoittelee jo vuonna 2025 nollatulosta – konsernitulos jäänee yhä hieman alijäämäiseksi.

Virolahden kunnassa käynnistyi Valtiovarainministeriön arviointimenettely vuonna 2025. Mahdollisen harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen kautta nähdään mahdollisena, että konsernitulos jäisikin vuonna 2025 positiiviseksi ja huolimatta vähenevästä asukasmäärästä myös kriittinen tunnusluku (konsernitaseen alijäämä asukasta kohden) voisi siten hieman korjaantua. Kunnassa tehtyjen sopeutus päätösten todelliset taloudelliset vaikutukset näkyvät keskeisiltä osin toteutena vasta taloussuunnitelmavuosien 2026-2028 tuloslaskelmilla. Talousarviovalmistelu on vielä kesken, joten kaikkien toimenpiteiden yksilöityjä vaikutuksia ei vielä tässä vaiheessa voida laskelmin todentaa. Samaan aikaan haastava toimintaympäristö aiheuttaa kunnalle edelleen myös sellaisia taloudellisia ja toiminnallisia riskejä, joiden vaikutuksia on kunnallisessa päätöksenteossa mahdoton ennakoida (mm. lainsäädäntöön liittyvät riskit). Harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen hakemiselle on näin ollen perusteet myös vuoden 2025 osalta.

E. Kunnan omat toimenpiteet poikkeuksellisen tai tilapäisen taloudellisen tilan korjaamiseksi (tulojen lisäykset ja menojen vähennykset, omaisuusjärjestelyt jne.)

Äkilliset toimintaympäristön muutokset ovat sellaisia, joihin kunta ei ole voinut omassa toiminnassaan varautua. Kuten Kuntaliiton kuntatalousasioiden johtaja Sanna Lehtonen Helsingin Sanomien 11.9.2025 julkaisemassa artikkelissa totesi, on Virolahden kokema isku ollut yhtä äkillinen ja raju kuin paikkakunnalla, jolta lakkautetaan iso tehdas, jolloin tilannetta ei olisi kunnan taloudenpidossa voinut ennakoida määräänsä enempää. "Ei Suomen rajaseudun kunnilta voinut olettaa turvallisuuspoliittista analyysiä, jota kansallisestikaan ei pystytty tekemään." siteeraa Helsingin Sanomat Lehtosta.

Toimintaympäristön dramaattisista muutoksista johtuen Virolahden kuntastrategiaa uudistettiin kesken valtuustokauden syksyllä 2023 ja uusi kuntastrategia on ollut voimassa vuoden 2024 alusta. Sen painopistealueiksi valittiin seuraavat:

- 1) talouden tervehtyttäminen
- 2) toimivat palvelut
- 3) elinvoimainen Virolahti

Virolahti on jo vuodesta 2021 lähtien pyrkinyt aktiivisin toimin reagoimaan tunnistettuihin kuntatalouden haasteisiin ja sopeuttamaan toimintaansa edelleen hakemuksen kohdassa C kuvatuista toimintaympäristön muutoksista johtuen mm. seuraavilla toimenpiteillä:

- a) Kunta on selvittänyt vapaaehtoisesti kuntaliitosmahdollisuuksia ja rakentanut uutta palveluyhteistyötä lähikuntien kuten Miehikkälän ja Haminan kanssa.
- b) Mm. sivistys- ja hyvinvointitoimialan johtamisjärjestelmää, henkilöstöorganisaatiota ja henkilöstön tehtävänkuvia on vuosina 2024 ja 2025 päivitetty vastaamaan nykyistä palvelutarvetta ja tasapainottamaan käyttötaloutta.
- c) Kunta laati vuonna 2024 kiinteistöselvityksen ja sen pohjalta kiinteistöstrategian. Osana strategiaa kunnan omistamat kiinteistöt salkutettiin ja erityisesti c-salkkuun (kiinteistöt puretaan tai omistuksesta luovutaan) määriteltyjen kiinteistöjen osalta on ryhdytty aktiivisiin toimiin.
- d) Investointeihin kohdennettuja määrärahoja on huomattavasti supistettu vuodesta 2023 alkaen siten, että vain toiminnan ja infrastruktuurin ylläpitämiseksi välttämättömät investoinnit on toteutettu. Investointeja tullaan karsimaan määräaikaaisesti myös taloussuunnitelmakaudelle 2026-2028, missä toki on riskinä, että korjausvelka kasvaa.
- e) Kuntakonsernin taloudellista asemaa merkittävästi heikentäneiden vuokra-asuntojen tilanteen vuoksi vuokratilayhtiöt ovat laatineet oman erillisen selvityksen toimenpideohjelmiseen loppuvuodesta 2024. Selvityksen pohjalta on ryhdytty ensimmäisiin toimenpiteisiin, joiden tavoitteena on ollut löytää akuutisti ratkaisuja vuokratilojen käyttöasteen parantamiseksi ja sitä kautta kuntakonsernin ja asuntotoimen kannattavuuden parantamiseksi. Kunnanhallituksen omistajaohjaukseen perustuen on päätetty hakea kahden kohteen purkulupaa, kyseiset kohteet on tyhjennetty ja purkuseelvitys purkuavustuksen hakemista varten on vireillä. Lisäksi yhtiö on kehittänyt rahoitusrakennettaan hakemalla lyhennysvapaata osalle lainoista ja maksamalla pois purettavien kohteiden rahoitusvastuut.

Koko kuntaa koskevat yhteistoimintaneuvottelut käytiin alkuvuodesta 2025. Henkilöstömenot ovat kunnan merkittävin yksittäinen kuluerä. Säästötoimiin liittyvä päätöksenteko on edellyttänyt laajojen yhteistoimintaneuvottelujen järjestämistä ja kunnassa onkin neuvoteltu erilaisista sopeutustoimista eri henkilöstöryhmien kanssa jo syksystä 2023 alkaen. Sivistys- ja hyvinvointitoimialan henkilöstöä koskevat yt-neuvottelut Kaakon kaksikko -yhteistoiminnan purkamisen vaikutuksista käytiin kahdesti syksyn 2023 ja kevään 2024 aikana ja toimenpiteet taloudellisine vaikutuksineen näiden pohjalta on tulleet voimaan 1.8.2024 alkaen. Kesäkuussa 2024 kunnanhallitus päätti käynnistää koko henkilöstöä koskevat yhteistoimintaneuvottelut ja asetti tavoitteeksi päättää noin kahden miljoonan euron

sopeutusohjelmasta. Neuvottelujen aloitusajankohtaa jouduttiin kuitenkin lykkäämään mm. siitä syystä, että Virolahden kunnanjohtaja irtisanoutui elokuussa 2024. Sopeutustoimia käynnistettiin syksyn 2024 aikana siltä osin, kuin niillä ei ollut henkilöstövaikutuksia. Uuden, virassaan tammikuussa 2025 aloittaneen kunnanjohtajan ensimmäinen tehtävä oli ennen kuntavaaleja tammi-maaliskuussa vetää läpi koko henkilöstöä koskevat yhteistoimintaneuvottelut. Neuvotteluissa käytiin kattavasti läpi kunnanhallituksen kesällä 2024 listaamat mahdolliset sopeutustoimet:

- Perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen palveluverkon supistaminen:
 - Perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen palvelut keskitetään Virojoelle.
- Muun lakisääteisen ja ei-lakisääteisen palvelutoiminnan uudelleen järjestelyt tai luopumiset.
 - Nykymuotoisesta kirjastotoiminnasta luovutaan. Tavoitteena on neuvotella kirjastopalveluiden järjestämisestä yhteistyössä toisen kunnan kanssa. Jos sopimukseen päästään, siirrytään ostopalveluun ja kirjastopalvelut omana toimintana lakkaa.
 - Tukipalvelutoimintoja (esim. kiinteistönhoito ja puhtauspalvelut) karsitaan.
 - Bunkkerimuseosta kunnan toimintana luovutaan. Tavoitteena on ensisijaisesti löytää kunnan tilalle yksityinen toimija tai toissijaisesti lakkauttaa toiminta.
- Leikkaukset tai luopumiset tapahtumista sekä harkinnanvaraisista tuista ja avustuksista.
 - Kunnan järjestämistä ja/tai rahoittamista tapahtumista luovutaan tai niiden rahoitusta leikataan olennaisesti (Kaakon kamarimusiikki, Arktika, Hapanvellijuhla jne.)
- Maksujen ja taksojen korotuksia.
 - Vesimaksuja korotetaan 1.1.2025 alkaen.
 - Myös muiden palveluiden maksullisuus ja taksat tarkastellaan.
- Taseomaisuuden realisoiteja.
 - Kiinteistösuunnitelma päivitetään ja tarpeettomista kiinteistöistä (esim. Vaalimaan koulu) luovutaan.
 - Selvitetään mahdollisuus myydä Kymenlaakson Sähkön osakkeet. Kaupan realisoituessa myyntivoitot ainakin osin uudelleen sijoitetaan.
 - Selvitetään vesi- ja viemäriverkon infran osalta mahdollisuus omistusjärjestelyihin.
- Kunnan toimielinrakenteen muutokset:
 - Kunnanvaltuuston koko supistetaan seuraavan valtuustokauden alusta 13 valtuutettuun.
 - Vapaaehtoisista lautakunnista luovutaan seuraavan valtuustokauden alusta.

Yhteistoimintaneuvottelujen päätyttyä maaliskuussa 2025 todettiin, että kunnanhallituksen 10.6.2024 käsittelemät muutostarpeet on huomioitu kaikilla toimialoilla, samoin kuin toimialarajat ylittävien tehtävänkuvien mahdollisuudet. Työnantajan ja henkilöstön yhteisenä tavoitteena on rakentaa Virolahden kuntakonsernin henkilöstöorganisaatio vastaamaan kunnan päivitettyä strategiaa, määriteltyjä tehtäviä ja palvelutarvetta sekä uuden valtuustokauden alussa 1.6.2025 voimaan tulevaa hallintomallia ja toimielinrakennetta. Yhteistoimintaneuvottelujen päätteeksi työnantaja totesi, että enimmäisvähennystarve vuoden 2026 loppuun mennessä on arvioiden mukaan 17,5 henkilötyövuotta ja tunnistetuin sopeutustoimin on yhteensä saavutettavissa enintään noin 700.000 euron vuotuiset säästöt henkilöstökustannuksista.

Seuraavassa on eriteltyä vuonna 2025 päätettyjä ja osittain myös toteutettuja toimenpiteitä, joilla tähdätään tulojen lisäämiseen tai menojen karsimiseen sekä mahdollisia omaisuusjärjestelyjä, jotka toteutuessaan voivat vaikuttaa positiivisesti kunnan taloudelliseen asemaan.

1. Toteutetut toimenpiteet tulojen lisäämiseksi vuonna 2025

Talousarviota vuodelle 2025 laadittaessa on huomioituna seuraavia tulojen lisäämiseen tähtäviä toimenpiteitä:

Verotulot

Virolahden kunnanvaltuusto nosti jo vuodelle 2022 kunnan tuloveroprosenttia merkitsevät 1 %-yksikköä (21,50 % v. 2022), minkä odotettiin Kuntaliiton verotulojen ennustekehikon (9/2021) mukaan nostavan tilitettävää kunnallisverotuloa noin 400 000 euroa. Vuodelle 2023 tuloverotuksen tarkastamista ei voitu hyvinvointialueuudistuksen vuoksi tehdä, mutta tuloveroprosenttia korotettiin jälleen vuodelle 2024 1,04 %-yksikköä, minkä seurauksena Virolahden kunnan kunnallisveroprosentti on ylivoimaisesti alueellisesti korkein ja kunta on vuoden 2024 verohallinnon tilastoissa kymmenen korkeimmin asukkaitaan verottavan mannerkunnan joukossa Suomessa. Kiinteistöveroja tarkasteltiin alueellisesti ja näihin kohdistettiin maltillisia korotuksia myös vuodelle 2025. Talousarvion 2025 laadinnan yhteydessä uskottiin, että kunnalle maksuunpantavat verotilitykset kasvavat vuoden 2024 tasosta yhteensä noin 322.000 euroa. Viimeisimmän Kuntaliiton laatiman verotuloennusteen (8/2025) myötä on todettava, että verotulokertymä vuonna 2025 jäänee kuitenkin jopa 334.000 euroa odotettua heikommalle tasolle. Muutos johtuu pääosin työllisyyden odotettua heikommasta kehityksestä kuluvana vuonna, mikä valitettavasti tulee osin heijastumaan myös tulevien vuosien verotulokertymiin. Vuoden 2026 veroprosentit päätetään marraskuussa 2025.

Taksat ja maksut

Virolahden kunnanvaltuuston päätöksellä (valtuusto 24.2.2025, 5§) vesihuoltolaitoksen taksarakennetta päivitettiin 1.4.2025 alkaen siten, että talous- ja jätevedelle otettiin käyttöön perusmaksu, joka korvaa taksoissa vesimittarin vuokramaksun. Vuoden 2025 talousarvioon on vesihuoltolaitoksen tuloihin budjetoitu perusmaksuilla saatavan talousveden osalta 80.000 euron ja jäteveden osalta 70.000 euron myyntituoton lisäys.

Teknisten ja ympäristöpalvelujen toimialalla tarkasteltiin myös tilavuokrat esim. liikuntasalien osalta ja päivitetyt taksat otettiin käyttöön 1.8.2025 alkaen. Myös sivistys- ja hyvinvointipalvelujen taksat tarkistettiin 1.8.2025 lukien ja kunnassa tehtiin päätös paperilaskulisän käyttöönotosta (hallitus 19.5.2025 68 §, 69 § ja 70 §)

Maksujen ja taksojen tarkistuksia voi olla tarpeen tehdä myös tulevina vuosina: vesi- ja viemärlaitoksen taksarakenteen tarkastelun odotetaan korjaavan kyseisen taseyksikön tulosta vuositasolla vähintään 150.000 euroa. Tilannetta vesihuoltolaitoksen osalta parantaneet edelleen uudet asiakkuudet, esim. vuoden 2025 aikana toteutuvan vesiosuuskunnan omistusjärjestelyn johdosta kunnan asiakkaiksi siirtyvät entiset osuuskunnan asiakkaat. Kaikkia maksuja ja taksoja on kuitenkin edelleen tarkasteltava vuosittain ja mahdolliset muutokset kustannuksissa on vietävä taksoihin.

Alueellinen yhteistyö palvelujen järjestämisessä

Virolahden kunta solmi yhteistyösopimuksen Miehikkälän kunnan kanssa vuonna 2024 yläkouluopetuksen järjestämisestä. Elokuusta 2024 alkaen miehikkäläläiset yläkouluikäiset perusopetuksen opiskelijat (noin 45 kpl) ovat opiskelleet Virolahden yläkoulussa. Tällä sopimuksella on ollut paitsi monia laadullisia, mutta myös positiivisia taloudellisia vaikutuksia molempiin sopimusosapuoliin. Opetusresurssien tehokkaamman käytön vuoksi Virolahden kunnalle opetuksenjärjestäjänä maksettavien kotikuntakorvaustulojen odotetaan parantavan perusopetuksen tulosalueen toimintakatetta. Yhteistyösopimus on voimassa toistaiseksi, kuitenkin vähintään 31.7.2027 asti. Vuonna 2025 Virolahden kunta saa osana valtionosuustilityksiä kotikuntakorvaustuloja yhteensä 721.769 euroa, kun kunnan valtionosuusmaksatuksissa vähennettävät kotikuntakorvausmenot ovat vuositasolla 64.209 euroa. Toimintatuottoihin kirjattavalla kotikuntakorvauksella näin ollen osin katetaan perusopetuksen järjestämisestä aiheutuvia kuluja.

Virolahden kunta solmi niin ikään varhaiskasvatuksen vuorohoidon ja muun varhaiskasvatuksen palveluita koskevan yhteistyösopimuksen Miehikkälän kunnan kanssa keväällä 2024. Virolahden

kunta tuottaa näin ollen 1.8.2024 alkaen vuorohoidon palvelut Virojoen päiväkodin vuorohoidon ryhmässä molempien kuntien tarpeita vastaavasti. Aikavälillä 1.1.-30.6.2025 Miehikkälän kunta on maksanut sopimukseen perustuen Virolahdelle 21.395 euroa, ja toimintatuottoihin kirjattavilla maksuosuuksilla on näin ollen katettu osa varhaiskasvatuksen tulosalueelle vuorohoidosta ja muusta varhaiskasvatuksen palvelusta aiheutuvista kustannuksista.

Alueellinen yhteistyö palvelujen järjestämisessä voidaan nähdä joko tuloja lisäävänä tai ehkä ennemminkin menoja pienentävänä toimenpiteenä.

2. Toteutetut toimenpiteet menojen vähentämiseksi vuonna 2025

Vuodelle 2025 laaditussa talousarviossa on yksilöitynä ja huomioituna seuraavat toimenpiteet, joilla on saatu aikaan menovähennyksiä:

- Sivistys- ja hyvinvointipalvelujen henkilöstöorganisaatiota supistettiin jo loppuvuodesta 2024, jolloin mm. omasta osa-aikaisesta nuorisotyöntekijästä luovuttiin ja sivistysjohtajan tehtävä muuttui osa-aikaiseksi 1.8.2024 lukien. Vuoden 2025 henkilöstösuunnitelmassa huomioitiin, että varhaiskasvatuksessa työskentelevien määräaikaisten palvelussuhteita ei jatketa alenevan lapsimäärän ja normaalin toiminnan suunnittelun vuoksi 1.8.2025 alkaen, ja toiminta järjestetään vuonna 2025 talousarvion laadintahetken palveluverkon mukaisissa yksiköissä.
- Kunnan järjestämistä ja/tai rahoittamista tapahtumista joko luovuttiin tai niiden rahoitusta leikattiin olennaisesti (Kaakon kamarimusiikki, Arktika, Hapanvellijuhla jne.) ja lisäksi yhdistysavustusten periaatteita uudistettiin toimintakaudelle 2025.
- Yksityistieavustuksista leikattiin jo vuodelle 2024 noin puolet ja edelleen vuodelle 2025 noin 46.000 euroa.
- Heikkokuntoisten ja ylläpitokustannuksiltaan kalliiden vuokratilojen ja muiden kiinteistöjen tyhjentämisen ja asuntojen käyttöasteen kasvattamisen myötä tavoiteltiin vähintään noin 40.000 euron vuosisäästöjä.
- Uuden valtuustokauden alkuun mennessä kunnanvaltuutettujen määrää pudotettiin 21stä 15een ja päätöksenteko-organisaatiota sekä hallintosäätöä muokattiin. Samalla kaikkien toimialojen henkilöstöorganisaatioita muokattiin henkilöstösuunnittelun keinoin siten, että henkilöstöorganisaatio myös mm. johtavien viranhaltijoiden osalta palvelee nykyistä palvelurakennetta ja päätöksenteko-organisaatiota. Toimenpiteillä tavoitellaan vähintään noin 37.000 euron vuosisäästöjä.

Osavuosikatsauksen 1.1.-30.6. perusteella voidaan arvioida, että toimenpiteissä menojen vähentämiseksi on toistaiseksi onnistuttu tavoitteiden mukaisesti.

3. Omaisuusjärjestelyt 2025

Lokakuussa 2024 kunnanhallitus päätti aloittaa yksittäisten asunto-osakkeiden myynnin ja hyväksyi myynnissä noudatettavat periaatteet. Tekninen johtaja on kilpailuttanut kiintiöstönvälittäjäpalvelut, jonka kautta yksittäiset asunto-osakkeet myydään. Vaikka Kaakkois-Suomessa asuntomarkkinat ovat keskimäärin kohtuullisella tasolla, alueelliset erot ovat suuria. Alueella vallitseva epävarmuus vaikuttaa markkinoihin, mikä on näkynyt myös kunnan myymien yksittäisten asunto-osakkeiden kysynnässä. Kuntakonsernin asuntotoimen kehittämisessä keskipitkän aikavälin tavoitteena on kuitenkin tiivistää olennaisesti kunnan vuokra-asuntokantaa ja tavoitteena on vähentää asuntojen määrää myös taloussuunnitelmakaudella 2026-2028.

Osana sopeutustoimia kunta on päättänyt luopua myös osasta metsäomaisuuttaan. Vuoden 2025 aikana on tavoitteena myydä noin 13 % kunnan metsävaltaisesta kiinteistömistuksesta ja omaisuuseristä luopumiseen tähtäviä toimia voidaan tarvittaessa osin jatkaa myös

taloussuunnitelmavuosien 2026-2028 aikana. Metsäomaisuudesta luopumisella tavoitellaan vuodelle 2025 noin 360.000 euron kertaluonteista myyntivoittoa.

Virolahti oli keväällä 2025 mukana Haminan kaupungin tuottamassa vesi- ja viemärlaitoksen alueellista yhtiöittämistä koskevassa selvityksessä. Selvityksen loppuraportti valmistui kesällä 2025 ja raportissa todettiin, että Virolahden kunnan omistuksessa olevan vesi- ja viemärlaitoksen nykykäyttöarvo on merkittävästi (jopa yli 4,5 miljoonaa euroa) sen kirjanpitoarvoa korkeampi. Päätöksenteko mahdollisista omaisuusjärjestelyistä ei kuitenkaan ole yksin virolahtelaisten käsissä, sillä mahdolliset omaisuusjärjestelyt edellyttävät yhteistyötä ja yhteistä tahtotilaa alueellisen vesiyhtiön, kunnallisen liikelaitoksen sekä kunnallisten päätöksentekijöiden kesken.

4. Vuosina 2026-2027 talouteen vaikuttavat vuoden 2025 aikana päätetyt sopetustoimet

Vuonna 2025 Virolahden kunta on tehnyt vuoden 2025 aikana päätökset seuraavista talouden tasapainottamiseen tähtäävistä toimenpiteistä, joiden vaikutukset näkyvät kuntaloudessa täysimääräisesti vasta 2027 aikana:

1. Perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen palvelut on valtuuston tekemällä päätöksellä (7.4.2025 12 §) päätetty keskitettää Virojoelle 1.8.2026 lukien. Merkittävin säästö palveluverkkopäätöksen perusteella syntyy henkilöstökustannuksista: kevään 2025 tietoihin perustuvan arvion mukaan säästö henkilöstömenoista vuositasolla olisi noin 434.000-539.000 euroa riippuen siitä, miten varhaiskasvatuksen palvelut läntisellä alueella toteutetaan 1.8.2026 alkaen
2. Tukipalvelutoimintoja (esim. kiinteistönhoito ja puhtauspalvelut) on päätetty karsia ja teknisen ja ympäristöpalvelujen henkilöstöorganisaatiota ja johtamisjärjestelmää on uudistettu 1.6.2025 lukien (valtuusto 19.5.2025 21 §). Merkittävimmät säästöt vuosikustannuksista syntyvät kuitenkin myöhemmin ns. ylimääräisistä kiinteistöistä luopumisen jälkeen.
3. Virolahden kunnanvaltuuston tekemällä päätöksellä (19.5.2025 19§) Bunkkerimuseon toiminta kunnan omana toimintana lakkaa 31.12.2025. Kunnan tavoitteena on, että bunkkerimuseon toiminta jatkuu uudelle toimintamallilla 1.1.2026 lukien siten, että saatavien toimintatuottojen määrä kasvaa olennaisesti tai toimintaan kohdistuvista kuluista karsitaan. Uutta toimintamallia on määrää esitellä kunnanhallitukselle lokakuussa 2025. Toimenpiteellä tavoitellaan vähintään 67.000 euron nettomääräisiä säästöjä.
4. Taseomaisuuden realisoitaja osin harkitaan ja mahdollisuuksien mukaan edistetään edelleen:
 - o Kiinteistöstrategia on päivitetty 2025 ja kunnanhallituksen hyväksymän kiinteistösuunnitelman myötä tarpeettomista kiinteistöistä on päätetty luopua (valtuusto 24.2.2025 6 §). Kiinteistösuunnitelmaa ylläpidetään vuosittain. Myös metsäkiinteistöjen omistuksesta luopumista voidaan edelleen jatkaa tarvittaessa ilman, että tällä on olennaista vaikutusta kunnan lähitulevaisuudessa saamiin puunmyyntituloihin.
 - o Vesi- ja viemärlaitoksen yhtiöittämisselvitys on laadittu 2025, mutta asiaan liittyvää päätöksentekoa ei ole toistaiseksi edistetty.
 - o Kymenlaakson Sähkön osakkeiden realisoitaja rajoittaa osakassopimus.
5. Kunnan toimitilrakenteen muutokset:
 - o Kunnanvaltuuston koko on 1.6.2025 alkaen supistettu 15 valtuutettuun ja kaikista vapaaehtoisista lautakunnista on luovuttu (valtuusto 11.11.2024 40 §, valtuusto 19.5.2025 16 §). Toimitilrakennetta ei nykyisestä voi enää supistaa, mutta toimenpiteiden taloudelliset vaikutukset näkyvät täysimääräisinä vasta vuodesta 2026 alkaen.
 - o Sivistys- ja hyvinvointipalvelujen sekä teknisten ja ympäristöpalveluiden johtamisrakenteen on niin ikään päivitetty 1.6.2025 alkaen vastaamaan toimitilrakenteeseen tehtyjä muutoksia (valtuusto 19.5.2025 20 § ja 21 §).

F. Muut huomiot ja lisätiedot:

Virolahti ajautui arviointimenettelyyn vuonna 2025 siitä syystä, että konsernitaseen mukainen alijäämä / asukas ylittää kriittisen rajan. Nyt haettu harkinnanvarainen valtionosuuden korotus käytettäisiin ensisijaisesti äkillisen rakennemuutoksen aiheuttamien kuntakonsernin kohonneisiin lainanhoitokustannuksiin, alijäämien kattamiseen sekä tukemaan kunnan omia talouden tervehdyttämistoimenpiteitä (esim. kiinteistöjen purkukustannuksiin). Mahdollinen harkinnanvarainen valtionosuuden korotus ei poista kunnan tarvetta toimeenpanna täysimääräisesti kaikkia jo tehtyjä päätöksiä talouden tervehdyttämiseen tähtäävistä sopeutustoimista.

Virolahdella 23. päivänä syyskuuta 2025

Topi Heinänen
kunnanjohtaja, Virolahden kunta

Sanna Lahti
hallintojohtaja, Virolahden kunta

Liitteet: Virolahden kunnan talousarvio 2025
Virolahden kunnan tuloslaskelma 1.1.-30.6.2025
Virolahden kunnan tase 30.6.2025

Ote kunnanvaltuuston päätöksestä 11.11.2024 40 § ”Valtuutettujen lukumäärä 1.6.2025 alkavalla valtuustokaudella”

Ote kunnanvaltuuston päätöksestä 24.2.2025 5 § ”Perusmaksun käyttöönotto Virolahden vesilaitoksella”

Ote kunnanvaltuuston päätöksestä 24.2.2025 6 § ”Virolahden kunnan kiinteistöstrategia”

Ote kunnanvaltuuston päätöksestä 7.4.2025 12 § ”Kasvatuksen ja koulutuksen palveluverkkoselvitys”

Ote kunnanhallituksen päätöksestä 12.5.2025 68 § ”Laskutuslisän käyttöönotto paperilaskuille 1.7.2025 alkaen”

Ote kunnanhallituksen päätöksestä 12.5.2025 69 § ”Sivistys- ja hyvinvointipalvelujen taksat 1.8.2025 alkaen”

Ote kunnanhallituksen päätöksestä 12.5.2025 70 § ”Taksat 1.8.2025 alkaen, tekniset ja ympäristöpalvelut”

Ote kunnanvaltuuston päätöksestä 19.5.2025 16 § ”Hallintosääntö 1.6.2025”

Ote kunnanvaltuuston päätöksestä 19.5.2025 19 § ”Bunkkerimuseon toiminnan lakkauttaminen omana toimintana”

Ote kunnanvaltuuston päätöksestä 19.5.2025 20 § ”Sivistys- ja hyvinvointipalveluiden päivitetty johtamisrakenne 1.6.2025 lukien”

Ote kunnanvaltuuston päätöksestä 19.5.2025 21 § ”Teknisten ja ympäristöpalveluiden päivitetty johtamisrakenne 1.6.2025 lukien”

Ote kunnanhallituksen päätöksestä 25.8.2025 144 § ”Metsäkiinteistöjen myynti”